

БУРЯД УНЭН

Бүгдэд ариудай газетэ

1994
АВГУСТ
11
Намарай түрүү
хара биншэ һара
һарыг 4
ЧЕГБЕРГ
Тарагай 5
№ 153 (18995)
Газетын сүх
заһийд 10 тух.
Хэлсэгтэ сая.

НӨӨХИЛ З...
рбон жэлэй
ан байдалтай
бин харан
н сагай бу
аргааха гэжэ
й, үйлсэ, та
нуудайнгаа
хэ гэжэ
ой нийслэл
о болотороо
нгын (Герман
эрой авиаци
эсэргэ) үлэ
а, 1883 ойд
жа абаад,
хото барил
хото ерэн
ф Людерс
хото үнөө

РЕСПУБЛИКЫМНАЙ ажалай үдэр

ҮРГЭ БАРИГДАНА

Урэн дээрүү утатай, 10 метр үргэнтэй барилга байха. Тинхэдээ тус хүүргэ томо хүүргэнүүдэй тоодо орохо болоно. Барилга дээрэ дүй дүршэлтэй худалмэришд ажлалана. Жэшээлэн хэлбэл, бригадир Юрий Иванович Сметанников, гагнууршан Виктор Артемьевич Алтаев гэгшэд суг хамта нийлээд олон хүүргэ барихан юм.

БҮҮЛЭН жэлүүдтэ Бурядай номой хэблэнгээ гадна, Захаамнай болон Хурамханай типографинуудта уран зохёолой, эрдэм турайсадай номуудай хэблэлэ гаралдаг боложо байһанинь республикымнай олоонитэдэ тон хайшаалгана.

ҮРЭ ДҮНГҮҮДЫНЬ УЛАМ ДЭЭШЭЛЭГ ЛЭ!

Базаров гэгшэдэй хэблээд бэлдэһэн «В Сибирском плену» гэгэн плэндэ «Абахан япон сэрэгшэдэй Сүүн Сибириэтэхи ажабайдал тухай түүхэтэ ном хэблэгдэн гараа. Энэнь олоонитэдэ тон һонирхолтой байха гэдэ санагдала.

Буряад Республикын Президентын Зарлиг

БУРЯД РЕСПУБЛИКЫН ПРЕЗИДЕНТЫН АППАРАТ ТУХАЙ ДҮРИМЫЕ БАТАЛХА ТУХАЙ

Буряад Республикын Президентын Ажлал-Ябуулгыг халгах болон Конституцдар үгтэнэн этгэмжэ түлөөлэлгүүдтэ бөөлүүлхэ зорилготойгоор ингэжэ тогтооног:
1. Буряад Республикын Президентын Аппарат тухай Дүрим баталха.
2. Энэ Зарлиг гар табиһа.

БУРЯД РЕСПУБЛИКЫН ПРЕЗИДЕНТЫН АППАРАТ ТУХАЙ ДҮРИМ

Зүбшэлэлгэн ба зүбшэн хэлсэлгэн зургаануудтэ, Буряад Республикын Президентын Аппарат ородог байгууламжын бүридлэлүүдтэ мэдээлэлэй ба хуули ёһын талаар хангалгы эмхидхэлгэ; хуулиар хараалгадан бусад зорилгонуудтэ бөөлүүлхэ.

БУРЯД РЕСПУБЛИКЫН ПРЕЗИДЕНТЫН ЗАРЛИГ

КАБАНСКИЙ РАЙОННОЙ ЗАХИРГААНАЙ ГУЛВААЕ ТОМИЛХО ТУХАЙ

Котев Виктор Гавриловиче Кабанский районной захиргаанай гулваагаар томилхо. Урдан энэ тухшаал эзэлжэ байһан Гургуев-Александр Сергеевичтэ ажал хэрэгтэ тушааха байһынь хараада абажа, өөрһын гүйлгээр 1994 оной августын 10-һаа тус тухшаалһаны сүлөөлхэ.

БУРЯД РЕСПУБЛИКЫН ПРЕЗИДЕНТЫН ЗАРЛИГ

Ф. М. МОТОРИННИЕ БУРЯД РЕСПУБЛИКЫН ЭКОНОМИКЫН МИНИСТРЭЙ ОРЛОГШООР ТОМИЛХО ТУХАЙ

«Буряад Республикын гүйсэхтэ засагай зургаануудай байгууламжада хубилтануудтэ оруулха тухай» Буряад Республикын Хуулин баталдан абаһантай дашраамдуулан, ингэжэ тогтооног:
1. Экономикын талаар Буряад Республикын гүрэнэй комитеттэ түрүүлжын уялгануудтэ гүйсэхтэлгөө тэришиг сүлөөлжэ, Моторин Филимон Михайловичтэ Буряад Республикын экономикын министрэй орлогшоор томилхо.
2. Тэрэнтэ гар табигдаһанһаа хойшо энэ тогтоол хүсэдөө орохо.

БУРЯД РЕСПУБЛИКЫН ПРЕЗИДЕНТЫН ЗАРЛИГ

КАБАНСКИЙ РАЙОННОЙ ЗАХИРГААНАЙ ГУЛВААЕ ТОМИЛХО ТУХАЙ

Котев Виктор Гавриловиче Кабанский районной захиргаанай гулваагаар томилхо. Урдан энэ тухшаал эзэлжэ байһан Гургуев-Александр Сергеевичтэ ажал хэрэгтэ тушааха байһынь хараада абажа, өөрһын гүйлгээр 1994 оной августын 10-һаа тус тухшаалһаны сүлөөлхэ.

БУРЯД РЕСПУБЛИКЫН ПРЕЗИДЕНТЫН ЗАРЛИГ

Ф. М. МОТОРИННИЕ БУРЯД РЕСПУБЛИКЫН ЭКОНОМИКЫН МИНИСТРЭЙ ОРЛОГШООР ТОМИЛХО ТУХАЙ

«Буряад Республикын гүйсэхтэ засагай зургаануудай байгууламжада хубилтануудтэ оруулха тухай» Буряад Республикын Хуулин баталдан абаһантай дашраамдуулан, ингэжэ тогтооног:
1. Экономикын талаар Буряад Республикын гүрэнэй комитеттэ түрүүлжын уялгануудтэ гүйсэхтэлгөө тэришиг сүлөөлжэ, Моторин Филимон Михайловичтэ Буряад Республикын экономикын министрэй орлогшоор томилхо.
2. Тэрэнтэ гар табигдаһанһаа хойшо энэ тогтоол хүсэдөө орохо.

«ТМЯСОПРОМ» нэгэдэлэй хүтэлбэрилэгдэ оной апрель һараһаа хилэмэ болон үйлдүүлхэ худалдадаг эмхи зургаанай зээлээр абаад, өөһдөн магазин нээжэ өөһнэ хойшо үнгрэрһэн сар соо тус магазиниэр шөлөөлжэ мяха, колбасагай элэб зүйлсөөн хайнаар хангажа, хүндэтэй болоой. Ажал хэрэгтэ һайн мэдэхэ, эдэбхитэй гүшад энэ хүдэлдэг юм. Тэдэнэр һара даабарине амжалтатайгаар дүүргэнэ. Гүшад Антонина Дмитриевна Копыловская түбшэн даруугаар, һайнаар хандадаг.

БУРЯД РЕСПУБЛИКЫН ПРЕЗИДЕНТЫН ЗАРЛИГ

ПРИБАЙКАЛИН РАЙОННОЙ ЗАХИРГААНАЙ ГУЛВААЕ ТОМИЛХО ТУХАЙ

Антонов Николай Михайловиче Прибайкалин районной захиргаанай гулваагаар томилхо. Урдан энэ тухшаал эзэлжэ байһан Затева Александр Константиновичтэ ажал хэрэгтэ тушааха байһынь хараада абажа, өөрһын гүйлгээр 1994 оной августын 10-һаа тус тухшаалһаны сүлөөлхэ.

НАЙДАХА ДУРАН ХҮРЭНЭ

Хүндэр байдалда ороо һэн. Тиммэ байдалыг үргэлжэлтэ өөөр. Энэ үгүнүүдтэ бидтэ һайдуулагүй. Худалмэриг зүб мурөөн, эригтэйгээр эхилжэ байна. Энэнь ехэ хайшаалтай гэхэ хэрэгтэ.
Ажабайдалтай улам доройтожо байна гэдэ дээрэ хэлэ һэм. Энэ үгүнүүдтэ баримталха хүсэлтэйб.
Манай Хорин аймагай жэшээ дээрэ харуулаад туршахамни.

БУРЯД РЕСПУБЛИКЫН ПРЕЗИДЕНТЫН ЗАРЛИГ

ПРИБАЙКАЛИН РАЙОННОЙ ЗАХИРГААНАЙ ГУЛВААЕ ТОМИЛХО ТУХАЙ

Антонов Николай Михайловиче Прибайкалин районной захиргаанай гулваагаар томилхо. Урдан энэ тухшаал эзэлжэ байһан Затева Александр Константиновичтэ ажал хэрэгтэ тушааха байһынь хараада абажа, өөрһын гүйлгээр 1994 оной августын 10-һаа тус тухшаалһаны сүлөөлхэ.

ДУТАГДАЛНУУДЫНЬ ЕХЭ

Унгрэн жэлүүдтэ орхондоо энэ жэлдэ үбшэн хайнаар ургаа гэжэ Буряад Республикын Худөө ажахын министрство тэмдэглэнэ. Тиммэһэ нөдондоо жэлэйһиндэ орхондоо 50 процент дээр гүүр малай тэжээл бэлдэхээр багсаагдана. Байгша ондоо малай толгой бүхэндэ арбан центнер үбшэн тэжээл бэлдэхтэ гүшад түсөөлгдэнэ.

УНШАГТЫ, ТАНИЛСАГТЫ:

2-дох ноурта. Һарадаа энэ удаа гаража байдаг «Эрдэм, техникын эди шидэ» гэһн заншалта худананай материалууд.
3-дах ноурта. Гэр бүлэ — нангын гуламта, Л. Вирбаев: «Ажалта багш асалдаг», М. Хомонов: «Һанаад дурсаад үзэхтэ...», «Буддын суртал» — үргэлжэл. ИТАР—ТАСС: түб дэлхэй мүнөөдөр.
4-дах ноурта. Эртэ үр дымнай оюун бэлгэй дээ жэшээ. Д. Лыденков: «Бодх сэхтэл түрэхэ болтогой». Лита. Зурхайшын зүбшэл. Спорт. Унша, дуулаа һэн гүт?

«Буряад-монголоЙ тобшо түүхэ»

IV. Оросын сагаан хаанһаа буряад монгол орондо довтолжо эхилээнийнь

Буряад элээн, Эхилин 1984 оной мартын 15-нэ, ардчилһан 15-нэ, мави 17-нон, донон 10-нэ ба 11-нон 12-он дутааруудта. Тэрэ үеын Буряадай засаг захиргааны байгуулалта гухай хэблэл, обог бурдл нэгэ нэгэ эелхэн, захуул ба шуулнгэ зэргэ тушаалтад байжа, орос моддой ал-банай улаа карюусаха бо-лонон байна. Тэрэ үедэ бур-над зон гол тулал мал ажал Эрхилдэ, мүн Байгал шадар багсага тарга тарнаг бо-лонон, гинхэд малуудууа адуу, үхэр, ком, ямаа тэ-мээн байһан, харин тэ-мээн үеэсөөн байһан юм. Юрэ монголшуд анхда тэмээн тэмээнэргүй байһан тэдэ дунда Аян болон Түбэд оронин өөжтэ үелээ тэмээ асарһан, тинн жомхой үелэ Монгол Губийн элхэтэ ин-дэгтэ тэмээ гэжээдэг боло-нон байна. Тэрэньһаа гадна аг агна-жа, загана барихд ажалдэ хамбабарин ажал болгон эрхилдэг байл.

Бүхы монгол, буряад обог-тон бүхэн адуу хамтай гол шухала мал болгон тэ-мээдэг һэн, Ушарын тэмээн, морин гэшээ үйлдборин түгээс багана, амилралай шухала хэрэгсэл, байлдааны хүсэтэй зэбсэг, анһан хани болохо туланы таранин ха-магнаа үлүү шухаламдаг байһан юм. Тимһээ монгол үндэһэтэдэ мөрбө магтанан дуу, шүлэг, үлгэр, тууна тон олон байдаг. Монгол-ш 1 хэлдэгээр, «Морио тоо», морион — минни бо-гоо, мориноо буубал, би-морини бооголһон» гэдэг үгэ-дэааа юрчин мавдан үгэ ба-дһан юм. 1685 оной үедэ гэхү гү, али Оросой Петр Алексее-вич хаанай үедэ хори буряа-дууд орос улсайд алба тэ-табарид анһай арһаар жэ-лэй алба оруулха уялгатай боло һэн. Тингээд энээнээ сэг болзор соонь тушаал гүй-сэдхэж шйдаагүй һаань, орос албан тушаалтад тэдэ-нэй үрн хүүгэдэ барисан. Да абаха, нотаг бэлээрэй ээргин эдүүрчин газарынь буулаха мэтэ элдэб харша-ла хашалта үүлдэг бай-ба. Тэмээдэй хори буряадууд зүбшээдэг, галууд угуй Тураахин Вадан гэдэг хүн үүрүүтэй, арһай үрн эсэгин цэвээд тулээлэгшэ багтаанан делегата бүридүүлжэ, энэ делегата байдал тухайгаа гэжэ даалһан юм. Тинн энэ делегата хаар мөрдөр Оросой хаанай нислэл Мос-кwa хото 1703 ондо хүрхэ, тэрэ нислэй февралын 25-най үдэр Оросой хаан Петр Алексеевич баралхан. ерһон ушарһа айладалһан байна. Хаан Петр Алексее-вич эдэнине буса үндэһэтэ-нэй хари газарай албата гэжэ үршөөд үзүүлжэ, 1703 оной мартын 22-ой үдэр

СИБИРИН АРГА БОЛОМЖОНУУД

Сибирь гэшээ Уралай ш-лөөр эхилдэ. Монгол да-дай арһаа күрэтэри айдас-тар эхэ газар дайда мүн, тэрэ хойшо Мухьһэтэ оеан-най далайуудта тулааг, урагшаа Казакстан, Монгол болон Хитадай гинх хүр-тэр нэмжидэг гэжэ Россия олонхи зон тоолдог. Үнэм дээрэ Урал, Баруун болон Зүүн Сибирь. Алас Дурна зүг гэжэ илгэддэг ааб даа. Гэбшээ Дурсагдагша тэрэ эхэ дайны мөгөн бүхэй гэжэ хараха, тэрэйгө гоо-логическэ түбшэ Сибирь гэжэ тоолох үндэһэн би. Урал, Сибирь болон Алас Дурна зүг бүхы дээрэ 15 миллион дүрбэлжон кило-метр талмай ээлдэг. Элинь Россия Федерацин бүхн газарай 87 процентинь, боло-нон Россия хүн зоний гур-банай нэгэ хубинь эндэ бу-даг. Энэ эхэ дайда халаа дэлхэйн эгээл эхэ гургууд болохо Хята, США болон Израил мэтһон орон бүхэ-һөө 1,5 дахин эхэ. Энэ эхэ дайны эзэй Рос-син болохоор дүрбэн зуун жил үнэрб. Энэ хутсаа соо ямар байл? Эндэһэн аб-та гэшээби. Хөр агуулга шахуу жолэй ард энэ ал-тан промисленна аргаар аб-тажа эхилэ һэн. Харин мүнөө, хэдэн ар-бад жолэй туршала өлдөөн эхара алтан абтана. Иф-тонин абтажа эхилхэр орой-до 30 жыл үнэгһэн хойно гадаадаа гаргаша баһа нэгэ барагдшагүй шэжэ байлг-байгааһин гэж абтажа эхилэ.

Эрдэм, ТЕХНИКЫН ЭДИ ШЭДИ. Image of a globe and technical diagram.

Урһан СССР-тэ эрдэм ухаан фундаментальна (үн-дэйн шухала) ба приклад-ной (болото) байдала хэрэг-лэгдэг) гоһн хөр эхэ хал-барн болон хуаарлар һэн. Түрүүшнхнь академическэ институтуудта, харин өдрөө-дөмь халбаринуудтай (отрас-левы) институт болон лабо-раторинуудта хүмөөгдлэгэ байгаа. Мүнөө промисленниин гол шухала халбаринууд болохо геологи, хадһы хал-барн, хими, барилга болон металлургиин ээсэһэн һан-дархадан, халбаринуудтай институт болон лаборатори-нууд үлүү болохо харинба. Фундаментальна эрдэм болон эрэй бурдалш үшөө, тосоломодо байл гэшээ. Урһан сэрбэйг промис-ленна комлекс (ВПК) эр-дэм ухаанда эхэ юмь захи-лаа хүлэдэг, тингээд тэрэ-нине хүмөөнө байгаа буу. Мүнөө «Ушан» экономико эрдэм ухаанай тулалтанууд болохо хэрэглэгэ шэ-дахаа болонхой. Нимэ эрхэ байдала инно-вационно технологи гэгдэдэг Япон, Урда Корей, Тайвань болон мүнөө Хитадаа хтэ-мөөгдлэгэ байгаа шэглэеи али болохоор дэмжэха хэрэг-тэй. Тухайлбал, металлур-гическа промисленнада ласерна болон плазменная хүсэтэ элдэ хэрэглэеи, ма-шина бүтээлгэдэ олон бүлэ-һөө бүридһэн холсонууд болон автоматическа лини-нууды, энергетикада ядер-на станцинууды эхээр аша-лааар байна. Лазер, мазерууды бин болгохо талаар РАН-ай Си-бирини отделеһидэ яһала тулалтанууд бин, Ишөөн, СО-гой Атмосферын оптикин институтта лазерны арба гаран анзаар хэрэглэеи «ли-даринууд» гэжэ нэрлэгдһэн бүлгүүд ухаалагдаа. Тус институтта ухаалаг-дан лазерны хэрэглэн, га-зарта байгаад апар тэрэ дээр озоной Хэр эхэ байһы хэмжээ, 30 километр хүр-тэ дээрһэ агаар соо аэро-золюуд байга гү гэжэ эли-үрүүлжэ, мүн 5 километр хү-рэтэр газарта агаарыне бу-дларилта гадууд байга гэжэ төрөөлхөл, гурбан кило-метр хүрэтэр газарта хал-кнай хэр тургуураг, халина шэглэеи ябаһынь мэдэхэ аргатай, Эдэ бүгэдэеи автэ-

БАЙГААЛИН БАЙДАЛ ТУХАЙ

ОЗОНОН БАЙДАЛ Австралин орон тойрон-хи байгалин замгаалгын министр Тимон Фолнерэй мэдүүлһэн ёһоор, мүнөө олохой үеын нимгэрэлгэ-вадлана бүри тарим газарта тогтоно охино гэжэ шэ-нмэлгүүд харуулаа. Озон гэшээ самбуулин-һаа ерһан ультрафиолетовэ элшинууды газар уруу табддагүй байна. Харин хэ-лэн жэлэй саана тэрэ үе-н имгэрлэ эхлээ, дарим газарта бүри нухан гараа гэжэ шэһэлгэгүүд харуул-һан юм. Тэрэньһээ боложо, хү-нүүдэй арһанай «мүү үб-шоор» үбдэхэнь олоһорһон, мүн ургамалай болон амта-лай аймагта хонидол үш-руулдагд болһон. Худөө ажахын ургамалуудай урга-га дооһилоо эхилһэн, гэхэ-һэ уламжалан элдэб хёо гай олоһорһон байна. Мүнөө атмосферин дооло үенүүдтэ озоондо мууглан түлөөлдэг газуудай суглар-хайн багшнар болоно эхи-лэнхэй. Хэһэн жэл үнэгһи-лэ, агаартахи озоноо нух-дууд бүтүүрхэ эхлээд, 2030 он хүрэтэр бүри угы болохо юм гэжэ тухайлагдана. Энэ юмһан болобох гэхэ-гэ. Монреальда абтанан про-нотолой ёһоор, озоной үеы һандагалга газууды үйлдэ-бэрилгэ ба хэрэглэгэ багд-дһалаа юм. УЛАРИЛАЙ ТУВИЛАЛГЫ АНХАРНА Дүрмшлэноосниин эхээр дүрмшлэноо ой модной па-дэригээр унагаарданһаа уламжалан, дэлхэйн бүмбэр-дэг далайн уларин хубилжа эхлэдһэй гэхэ тобишолол эрдэмтэд гэж юм. Тингээд США-гай захиргаан энэ асуудалда тусхай анхарал хандууддаг болонхой. Жо-сепһэ, президент Буш ула-рилай бүхэ дэлхэй дээрэ хубилжа эхлһыне шэһэлжэ хэрэгтэ мүнэ элбэгээр гар-гадаг байһан, гурбан жэлэй туршдаа энэ гаргашы хой-лахын шухуу эхлэһэн бай-ба.

АВГУСТ 1994 ОН ХААЛГАХЫН ТҮЛӨӨ. Image of a globe with text.

ГАДААДЫН ОРОНУУДА ХОНИНУУД

УНТАЖА ЯДАДАГ ХҮНҮҮДТЭ ТУАЛХА ПРИБОР «Хомер Лон» гэжэ япон «АИИ» гэжэ маркэтэдэ ун-тажа ядахада уудад таблет-тын орондо хэрэглэгдэха байһан Хенфордхи завод хаагдаба. Тэрэньһээ сэрбөл-эйн тулала 49,5 миллиард доллар болонһолдог һэн. Удсаан Саванна Ривер болон Боулдерай тэрэглан заво-дууд хаагдаба. Урда Каро-лина штатта байдаг Саван-на Риверин завод хэдэн хо-тые улаар хангадаг эхэ соо-рмэй хажууда байна. Тэрэ завод собарлэгдэ 12,5 мил-лиард доллар гаргашала-даа. Анһанда «совет аюул-һаа» хамгаалха шалтагаар ядерна эбсэг бүтээлгэ бай-гааһэн. Харин мүнөө тимэ-аюултай үгы болоо хада, энэ муухай үйлдборине хааха ёһотойдби.— гэжэ зарим а-мриканецүүд хэлээг. Харин нүүдүүдүйн азианине бу-руулаһаа, «Манда ядерна үйлдборин хэрэгтэй, төрөни-не хаажа болохогүй» гэжэ. Тин-гээһээ элдэ заводууд хаа-мархёо наамһан, хүнүүд энээнэ анхарала хандуул-һаа болһо. Бузарлагданан газарууд тэрэ вандаа үлэ-шэр. Харин тэдэнине сэрб-лэхын тулала 20—30 жэл, мүн 150—175 миллиард дол-лар хэрэгтэй. Тимэһээ ядерна үйлдборине сааша-даһы үргэлжүүлжэ, зү-гээр эниэнигэ тон шанга хиналтатай болгохо, аюул-гүйн бүхы хэмжээгүүдүйн сархха хэрэгтэй гэдэг боло-хой. Э. ЧЕПОРОВ, журнал «АСТ».

АЯГАЙ

аймагт Ресей, Бүгд нийслэлд болон бүх аймгуудад үндэслэлтэй хөгжил...

Тэрэн соогоо верстагуудыг, стеллажуудыг шинэчлэж байгаа байна...

Дамба Дагбаевич нэгтэ бие Улаан-Удэ хотод мэргэжрийн сургалтын төв...

Хэрэв үүдний гүрээнд хургуулиа дүүргэж, гаргахад орооно...

Хэрэв үүдний гүрээнд хургуулиа дүүргэж, гаргахад орооно...

Хэрэв үүдний гүрээнд хургуулиа дүүргэж, гаргахад орооно...

Хэрэв үүдний гүрээнд хургуулиа дүүргэж, гаргахад орооно...

Хэрэв үүдний гүрээнд хургуулиа дүүргэж, гаргахад орооно...

Хэрэв үүдний гүрээнд хургуулиа дүүргэж, гаргахад орооно...

Хэрэв үүдний гүрээнд хургуулиа дүүргэж, гаргахад орооно...

Хэрэв үүдний гүрээнд хургуулиа дүүргэж, гаргахад орооно...

Хэрэв үүдний гүрээнд хургуулиа дүүргэж, гаргахад орооно...

Хэрэв үүдний гүрээнд хургуулиа дүүргэж, гаргахад орооно...

Хэрэв үүдний гүрээнд хургуулиа дүүргэж, гаргахад орооно...

Хэрэв үүдний гүрээнд хургуулиа дүүргэж, гаргахад орооно...

Хэрэв үүдний гүрээнд хургуулиа дүүргэж, гаргахад орооно...

Хэрэв үүдний гүрээнд хургуулиа дүүргэж, гаргахад орооно...

БУДДЫН СУРТАЛ

ДҮРБЭДЭХИ ГҮЛЭГ ЭГЭЭЛЭЙ БАЙДАЛАЙ ШУНАЛ

Эгээлэй байдалаа хамар шуналыг эд хоёр сүүл болгон бүрдүүлжээ...

Хүлээн авсан бүтээл, гарын хураанаа дүүргэж таби...

Хургуулиа дүүргэж, гаргахад орооно...

Хургуулиа дүүргэж, гаргахад орооно...

Хургуулиа дүүргэж, гаргахад орооно...

Хургуулиа дүүргэж, гаргахад орооно...

Хургуулиа дүүргэж, гаргахад орооно...

Хургуулиа дүүргэж, гаргахад орооно...

РЕАКТИВ

Анаад, дурсаад үзэхэд... (Академик Ц. Дамдинсүрэнэй 85 жэлэй ойдо)

АНААД, ДУРСААД ҮЗЭХЭД...

(Академик Ц. Дамдинсүрэнэй 85 жэлэй ойдо)

Ленинградтай харгалзан үзвэл, дурсаад үзэхэд...

ИТАР-ТАСС түүнд дэлхэй мүнөөдөр

ПЕКИН. 50-яад онуудад эвсэлээ хойшо политическэ судалга...

ИТАР-ТАСС

ИТАР-ТАСС-ийн фотографик...

Эртэ урды мнай оюун бэлигдэ дээжнээ

БОДИ СЭДЬХЭЛ ТҮРЭХЭ БОЛТОГОЙ!

(Г. Баасанжавай зохёохы ажал тухай)

МОНГОЛ улсая Хүбсэгэл аймагай хуг... драмын театрын дуу найруулгын багш, хөгжим зохиогч Гомбожавын Баасанжав гансаахы композитор гэж мэдэжэ бэшэ, мун зохиолшо, оршуулагша гэжэ суутай юм.

1942 ондо Гомбожавын Баасанжав Бурянтотох сонгодо мэлшань бүлэгдэ түрэн юм. Мүрэн хотын 1-дхи хургуулине 1962 ондо дүүргээд, тэрэл хургуулидаа 1969 он хүртээр дуу хөгжмэй багшаар ажаллаан байна. Энэ хугасаа соо багшал хайнга хажуугаар үхбүүдтэ ба залуушууд зориулан «Минин эхэрэлтэ эйжа», «Майн баяр», «Оюутанай вальс» гэхэ мэтэ хорн гаран дуу ба хөгжмүүдэ зохион юм.

Ашата амараг Эжымни! Ум маа ни бад мээ хум! Ашата амараг Эжымни! Түргэ эржэ абархан, Ашата амараг Эжымни! Ум маа ни бад мээ хум! Хайрала минин Эжымни! Ум маа ни бад мээ хум! Хурдан бүргэд шонин Шүүрэн түргэн абархан Ашата минин Эжымни! Ум маа ни бад мээ хум! Асарни оролдожо, Даган болгоон агтамин Ашата үгэхэнь болтогой! Айна сомохы мэдэнгүй, Айна сомохы дуугархада, Аалидхан ээмэлэн хурганан Ашата минин Эжымни! Ум маа ни бад мээ хум! Асаржа тэжээнэй похойнин Оролдожо тэжээнэй урмадамни Ашмемни харюулха, хотого болго даа! Ум маа ни бад мээ хум! Эрхим дээдэ багшада зальбаруулжа, Эльгэ эвелэн түрэл гаралемни ийгуулан, Эрхимн хайн хүхэдэмин танилсуулан, Эрчимни агта мориндо мордохуулжа, Гарымни гангазда хүргээн, Хулымни дүрөөдэ хүргээн, Хүн болгоон ашмемни Харюулхамин болтогой! Ум маа ни бад мээ хум! Али болохо хэргээр

ЭХИН АША ТУБА ЯАЖА СӨГНӨН ХАРИУЛХАБ ЦЭБЭНДЭ ХАРИУ БОЛОХООР ХУТАГА ДАЛАЛ ЛАМЫН БЭЛҮҮЛЭН ЗОХЁОЛ ЭНЭ МҮНДЭЛЭЭ ГЭЭШЭ.

Ум маа ни бад мээ хум! Абаралнин дээдэ гурбан эрлэндэ Алгасалгүй хүзүгээр этгэн зальбарба, Батшамини. Ум маа ни бад мээ хум! Арюун сагаан хөблэдэ Арбан лара тэжээлэ, Айхайр бээ эдэрөөжэ, Арвай гэжэ түрэнэ Ашата хөөрэн Эжымни, Хамагша хайрагтай Эжымни! Ум маа ни бад мээ хум! Амитай амингү бэсмин Арбан хургаара адхан абажа, Ангир шара уурагаа хүхүүлэн, Ашата минин Эжымни! Ум маа ни бад мээ хум! Шашхан бархирна дууемин андаггүй, Шангалсал байханаа сэржэ, Хүхээ хүхүүдэг, Ашата Эжымни! Ум маа ни бад мээ хум! Ургэн дорюо үүбэйлэн, Хатуу шүрмэне томожо, Хүхэн бэсмин боохон, Хүн болохо залаем бэлдүүлэн Ашата минин Эжымни! Ум маа ни бад мээ хум! Хашхарад лэ дахин шашхакдай, Хурдан дары хүхээ хүхүүдэг Ашата минин Эжымни! Ум маа ни бад мээ хум! Таталдан шүрмэнь альбэжэ, Тэмнигэн хайханаар жэгдэлэн Ашата минин Эжымни! Ум маа ни бад мээ хум! Зулайн эльбэгдэ багдад, Соорхойн янажуулан бүхлөөт, Ушаргүй Ехэ Эжымни! Ум маа ни бад мээ хум! Хүхү шубуудал нэгэ жэгдээр лэ байхадан, Хүхээл баржа хүхүүлэн, Ашата минин Эжымни!

XVII ЖАРАГДЫ МОДОН ХҮХЭ НОХОЙ ЖЭЛ (1994-1995 он)

Table with columns: Буряад литэ, Европын литэ, Гараг Нэрэ Үдэр, Үнэг Үдэр, Мэнгэ, Хуудал, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20. Rows include planetary names like Дайаг, Мьямар, Марс, Вториник, Лабда, Меркури, среда, Пурдэ, Юпитер, Четверг, баасан, Солдон, пятница, бимба, Сатурн, суббота, Унэе, Харашан, Хухэ, Хухэшэн, Гулаан, Гулаан, шара, бар, Мэнгэ, 4 ногоон, 3 хүхэ, 2 хара, 1 сагаан, 9 гулаан, 8 сагаан, Хуудал, Чула, Модон, Хиш, Гал, шорой, Түмэр.

Гараг 2-то буряад литээр шэнин 9 (августын 15). Харашан тахаа, 4 ногоон мэнгэн, хада уулада хуудалтай үдэр. Энэ үдэр эм найруулахда, найман лусадта мургэнэ, үргэл үргэхэдэ, бурханда мургэхэдэ, хүнине ханахада, бурхан тахихада, ваджрын бүтээл бүтээхэдэ, мори хургахада, гэрэй бури тахихада, модо хуулгахада, худалда наймаа хэхэдэ, хэсгэ даллага абахада найн байха.

БАГАХАН ХУБҮҮНЭЙ АЯНШАЛГ УРГА

Эзэгүй гэртэ хонихаар Ухээр дээрэ хон. Зунай дээр. Арба гаратай хубуун анда абажа алапар, гэртэ хүржэ үрднүгү, орой болгоорхойно. Хубуун харман соогоо гансал бийшхан донгортой абахан байба. «Байжа, яалтай гэшэб, ойро, тойрон гэр барааншэ, гашы харагданай», — гэжэ хубуун болгоото боллоно. Тингээр байтар буршише харанхы болшооб.

ТОВШОХОНООР...

Улаан-Удын гарнизоний сэрлэй аба хаагшад дүрээ судлаалганы барилдаагаар, Кокоор, хүнгэн атлетикээр, нур харбалгаар болон бусад зүйлүүдээр үндэр үрэ дүнүүдэ туйлааг юм. Тингээ тэдээр Забайкалин сэрлэй оюунтэй нэрэ хүдэе Росси Федерациин Зөвсөгтэ Хүснүүдэй мурьсоонд үүдэтэ үзэртэй солонгойгоор хамгаалдаг байна.

УНШАА, ДУУЛАА ҺЭН ГҮТ?

Тамхин таталгатай тэмсээшье баа... Тамхин ханаана манда эржэ хаб гэжэ хараха болоо наа, тэрэ Зүүн зүгэй ороноудта хабагүй. Тамхин хадаа Хойто Америкийн индее нүүдлээр эрхэн юм гэжэ гансагта налуулаа. Тэдээр тамхин хадаа бурханнаа хүн түрэлтэй үршөөгдэнэ юм гэжэ шаниганаар этгээлэ байгаа. Тамхи татахада, шэн зориг ургана, элдүүр энхэ байхдаа нүүдэллэн, хүнгэн солон болгоно гэдэ нялсэ. Цүүд тоолодог байхан юм.

Эмхидхэн байгуулагшад — Буряад Республикын Верховной Совет, Буряад Республикын Министруудэй Совет

Редакция телефонуд: редакторай — 2.50.96, приемный — 2.54.54, редакторай орлогшорой — 2.68.08, 2.62.62, харюусалгата секретарин — 2.50.52, секретаридаы — 2.66.76, табуугад: иншын, политическэ — 2.55.97 (дагшань), 2.61.35, 2.56.23, социальн-экономическэ — 2.64.36 (дагшань), 2.63.86, 2.67.81, 2.61.95, соёло эрмэжэ болон хургуулинуудай — 2.60.21 (дагшань), 2.57.63, олонштын хүдэмэрин бэлдэгсэдэ — 2.54.93 (дагшань), 2.34.05, 2.69.58; оршуулгын — 2.60.91; ворректорнуудэй — 2.33.61, хэблээдэ нэгдэлтэдэ — 2.35.95. Манай корреспондентүүд: Агнскда — 3-42.19, Зана мэнскда — 30-61. Буряад Республикын Министруудэй Советэй хэблээдэ телефонуд: директор — 2.49.94, бухгалтер — 2.23.67, вахта — 2.56.62.

Манай адрес:

670000, Улаан-Удэ, Ка. ладаршавилгын үйлсэ, 23, «Буряд үнэ» газетин редакция. Редакцияно колле, ГИ: ДАШЕЕВА Г. Х., ДОН. ДОГОЙ Ц. Д., ЖИГИТОВ Б.М. Ж. (харюусалгата секретарь), НИМАЕВ П. И. (редакторай орлогто), ОЧИ. РОВ С. Д., РИНЧИНОВ С. Д. (редакторай орлогто), ТОНХОЕВА В. Э.

Тэрэл зура тамхи татаадаг гэм хайраггүйгээр хэбээдэ байхан юм. Энээн тухай үүхээт олохон дохи мейнүүдэ соо харуулагданхай. Тамхи татадаггүй Ринчигүлпа зургадугаар Урбаань 1624 ондо Италида тамхин тухай тусхай булла (хорюул) гаргахан байгаа. Гүмэ соо тамхи татаханаа байха үндэрдоо наань, тэдэнине шаран мургэлшоо толодуулжа гэжэ санадаг бэлэй. Зургадугаар Урбаанай буулуул папа болонзон бу шэрүүн байба. Жэшээнь, 1692 ондо хүмын үүдэндэ тамхи татаһанайнгаа түдөө табан хүн ханаа соо амьндагаар шабагдаһан байха юм. Османскэ империдэ тамхин татаһадые байлал тон шэрүүнээр хэбээдэ бэлэй. Түдүүн тэдэний хамар нүхээ, лүүд, нүхэн рууны модо гэдэ хото. тосхонуудан аяулжа, бусад зонин айлгаха, хүрдөөхын тулада ха, руудлаг хэн. Персин шах Аббас нэгэ бага эвелэн байгаа. Гэбшье 1638 ондо тамхи худалдадаг хүнине эл бараатайга галдалан юм. Тингээ яадышай гол түлээ тамхин татагшад хамар ба шэньхэн отолодог бэлэй. Харин Русийн хаан Михаил Федорович болон тэрэний Александр олохон Александр гэгдээд тамхин татаһан гэгдэб.

Гэзэтэ хэблээдэ 2 хууданай хэмжээтэй. Индекс 50901. Хэблэ 4528. Стереошита тушаагданан сар 19.30. Буряад Республикын республиканы типографияда гэзэтэ хэблээдэ. Директорийн телефон: 2.40.45. Мүн 69-дхи номергойгоор бүртгэдэ абтангай. Закас № 153.